

Михальчук А., студент
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., ст. викл. В.Ф. Мервенецька

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЛІЗИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Актуальність розвитку лізингу України обумовлена передусім несприятливим станом технічного та технологічного обладнання: значна питома вага морально застарілих основних засобів, низька ефективність їх використання, відсутність забезпеченості запасними частинами. Лізинг є альтернативою банківському кредитуванню та дієвим інструментом процесу ефективного оновлення основних засобів і технологій підприємств усіх напрямів економічної діяльності.

Відповідно до Закону України «Про лізинг» ним вважається підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем лізингових платежів.

В умовах ринкової економіки та у зв'язку із стрімким розвитком лізингової діяльності виникла необхідність в науково обгрунтованому, комплексному підході до організації та ведення обліку лізингових операцій.

Раціональна і ефективна організація бухгалтерського обліку лізингових операцій залежить від правильно визначених класифікаційних ознак лізингу для цілей обліку: кількість учасників, тип майна, право власності, сектор ринку. Це дає змогу організувати аналітичний облік контрагентів, встановити належність об'єкта лізингу до рухомого чи нерухомого майна, порядок обліку майна на балансі підприємства чи поза ним.

Бухгалтерський облік лізингових операцій здійснюється відповідно до П(С)БО 14. Що стосується операції придбання об'єкта лізингу лізингодавцем у виробника, то така операція нічим не відрізняється від звичайного придбання основних засобів шляхом здійснення капітальних інвестицій. У цьому випадку лізингодавець відображає всі витрати на придбання об'єкта лізингу готівкою на рахунок 15 «Капітальні інвестиції», а потім він вводиться в експлуатацію на рахунок 10 «Основні засоби».

У момент передачі об'єкта лізингу лізингоодержувачу набувають чинності положення п.10 П(С)БО 14. Так, лізингодавець

зобов'язаний відобразити у бухгалтерському обліку переданий у фінансову оренду об'єкт як дебіторську заборгованість орендаря (табл. 1).

Таблиця 1

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ РАХУНКІВ ПО ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙНОЇ ОРЕНДИ (ЛІЗИНГУ) У ОРЕНДОДАВЦЯ

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Передано об'єкт основних засобів в оренду	10 «основні засоби» (в оренді)	10 «Основні засоби»
Проведено нарахування амортизації по об'єкту, переданому в оренду	949 «Інші витрати операційної діяльності»	13 «Знос (амортизація) необоротних активів»
Відображено витрати на оплату послуг посередників, пов'язаних з укладанням угоди про оренду	949 «Інші витрати операційної діяльності»	685 «Розрахунки з іншими дебіторами»
Відображено суму ПДВ від вартості послуг посередників, пов'язаних з укладанням угоди про оренду	64 «Розрахунки за податками і платежами»	685 «Розрахунки з іншими дебіторами»
Відображену належну до отримання суму орендної плати	377 «Розрахунки з іншими дебіторами»	713 «Дохід від операційної оренди активів»
Відображено суму ПДВ із суми належної до отримання орендної плати	713 «Дохід від операційної оренди активів»	64 «Розрахунки за податками і платежами»
Поступила орендна плата від орендаря	30 «Каса» 31 «Рахунки в банках»	377 «Розрахунки з іншими дебіторами»
Віднесено на фінансові результати доходи від оренди активів	713 «Дохід від операційної оренди активів»	791 «Результат операційної діяльності»
Віднесено на фінансові результати суму витрат операційної діяльності	791 «Результат операційної діяльності»	949 «Інші витрати операційної діяльності»
Повернуто об'єкт основних засобів від орендаря до орендодавця	10 «Основні засоби»	10 «основні засоби» (в оренді)

Для обліку об'єктів, прийнятих в оперативний лізинг, на рахунку лізингодержувача «Орендовані необоротні активи» доцільно відкривати субрахунки, аналогічні до рахунку «Основні засоби»: «Будинки та споруди, одержані в лізинг», «Транспортні засоби, одержані в лізинг» (табл. 2)

**КОРЕСПОНДЕНЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКИХ РАХУНКІВ ПО ОБЛІКУ
ОПЕРАЦІЙНОЇ ОРЕНДИ (ЛІЗИНГУ) У ОРЕНДАРЯ**

Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
	Дебет	Кредит
Одержано в операційний лізинг об'єкт	01 «Орендовані необоротні активи»	
Відображено лізингову плату	234 «Допоміжне виробництво»	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»
Відображено суму ПДВ	64 «Розрахунки за податками і платежами»	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»
Переказано з поточного рахунку лізингову плату за операційний лізинг	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»	31»Рахунки в банках»
Віддано об'єкт, який був у операційному лізингу		01 «Орендовані необоротні активи»

На сучасному етапі розвитку лізингу необхідно здійснити комплекс заходів нормативно-правового та обліково-фінансового характеру з метою уточнення механізму переходу права власності на предмет лізингу після закінчення строку дії угоди, запровадження механізмів захисту лізингодавця при порушенні вимог угоди або дострокового повернення предмета лізингу. Облік операцій з технікою, що передається в лізинг сільськогосподарським підприємствам, має базуватися на вимогах міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та враховувати специфіку функціонування учасників лізингових відносин.

Мищанюк Л.Л., магістрант
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник — к.е.н., доцент І.І. Гончар

**ПРОБЛЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ ОПТОВОЇ ТОРГІВЛІ**

На підприємствах оптової торгівлі облік руху товарів є достатньо трудомістким, у зв'язку з необхідністю оформлення значної кількості первинних документів, а також веденням такого обліку